

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de lege pentru modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (*Constatarea contravențiilor în domeniul circulației rutiere săvârșite cu vehicule înmatriculate în alte state*)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de lege pentru modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (<i>Constatarea contravențiilor în domeniul circulației rutiere săvârșite cu vehicule înmatriculate în alte state</i>) a fost elaborat de Ministerul Afacerilor Interne
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ Proiectul de lege pentru modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (<i>Constatarea contravențiilor în domeniul circulației rutiere săvârșite cu vehicule înmatriculate în alte state</i>), constituie o prioritate națională prevăzută în Programul Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru perioada 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025 (acțiunea nr. 63 din Capitolul 14 „Politica de transport” Clusterul 4 „Agenda verde de conectivitate sustenabilă”, din anexa A, la Hotărârea Guvernului nr. 818/2025 pentru modificarea Hotărârea Guvernului nr. 306/2025 cu privire la aprobarea Programului Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană (PNA), pentru anii 2025-2029) ce vizează, transpunerea Directivei (UE) 2015/413 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2015 de facilitare a schimbului transfrontalier de informații și a asistenței reciproce privind încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră (text cu relevanță pentru SEE) Prezentul proiect de lege este elaborat în vederea transpunerii integrale a Directivei (UE) 2015/413 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2015 privind facilitarea schimbului transfrontalier de informații referitoare la încălcările normelor de circulație rutieră care afectează siguranța rutieră, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2024/3237. De asemenea, proiectul vine în vederea asigurării aplicabilități eficiente a prevederilor Regulamentului privind schimbul transfrontalier de informații și asistență reciprocă referitoare la încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 538/2025, care va intra în vigoare la 31 martie 2026.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative În prezent, Codul contravențional al Republicii Moldova reglementează procedura generală de constatare, examinare și executare a sancțiunilor contravenționale, inclusiv în domeniul circulației rutiere. Se menționează că, actualele norme din Codul contravențional nu reglementează suficient de clar și coerent procedura de constatare, notificare, examinare, recunoaștere și executare a sancțiunilor contravenționale aplicate pentru încălcări ale normelor de circulație rutieră săvârșite pe teritoriul Republicii Moldova cu vehicule înmatriculate în alte state. Adoptarea Hotărârii Guvernului nr. 538/2025 pentru aprobarea Regulamentului privind schimbul transfrontalier de informații și asistență reciprocă referitoare la încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră a permis instituirea mecanismelor operaționale de cooperare transfrontalieră, însă lipsa unor norme primare explicite în Codul contravențional generează dificultăți de aplicare practică, riscuri de contestare a actelor administrative și neuniformitate în aplicarea sancțiunilor. Principalele deficiențe identificate vizează: - inexistența unor termene procedurale adaptate notificării transfrontaliere; - lipsa reglementării exprese a avizului de încălcare ca instrument procedural distinct; - insuficienta reglementare a drepturilor persoanelor nerezidente în procedura contravențională;

- lipsa unui cadru clar privind recunoașterea și executarea sancțiunilor aplicate de autoritățile altor state membre.

Creșterea mobilității transfrontaliere, intensificarea traficului rutier internațional și necesitatea asigurării unui tratament egal al tuturor participanților la trafic impun instituirea unor mecanisme procedurale eficiente care să permită identificarea persoanelor vizate, comunicarea actelor contravenționale și executarea sancțiunilor, inclusiv prin cooperare și asistență reciprocă internațională.

Totodată, proiectul urmărește corelarea normelor naționale cu standardele Uniunii Europene în materia schimbului transfrontalier de informații privind încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră, precum și cu obligațiile asumate de Republica Moldova în cadrul cooperării cu statele membre ale UE și statele participante la sistemul EUCARIS.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

Odată ce prin Legea nr. 287/2022, Republica Moldova a aderat la Tratatul EUCARIS, transpunerea prevederilor Directivei (UE) 2015/413 de facilitare a schimbului transfrontalier de informații și a asistenței reciproce privind încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră devine o necesitate prioritară pentru consolidarea cooperării internaționale și respectarea uniformă a normelor din domeniul circulației rutiere.

Prin acest proiect, ne asigurăm că toți participanții la trafic, indiferent dacă sunt din Republica Moldova sau din afara țării, respectă regulile și răspund în fața legii.

Astfel, schimbul rapid și sigur de informații cu alte state ne va ajuta să prevenim accidente, să salvăm vieți și să oferim fiecărui cetățean dreptul la o circulație în siguranță pe drumurile publice.

Totodată, identificarea și sancționarea contraveniențelor rezidenți și nerezidenți, care încalcă normele de circulație, va duce la descurajarea comportamentului agresiv în trafic, asigurarea unui tratament egal între toți conducătorii auto, fie vehiculul este înregistrat în Republica Moldova, fie în alt stat.

Scopul proiectului propus spre aprobare, constă în instituirea unui mecanism normativ intern clar și funcțional, care să permită efectuarea schimbului transfrontalier de informații privind anumite încălcări ale normelor de circulație rutieră, detectate cu mijloace tehnice certificate și care afectează siguranța rutieră, fapt care va duce la creșterea eficienței în identificarea și sancționarea contraveniențelor care încalcă normele de circulație pe teritoriul Republicii Moldova, reducerea numărului de accidente, vătămări și decese rutiere prin descurajarea comportamentului agresiv în trafic, asigurarea unui tratament echitabil între toți participanții la trafic, inclusiv în raport cu conducătorii auto rezidenți și străini, întărirea principiului responsabilității și a efectului preventiv al sancțiunilor.

Pentru a implementa proiectul vizat, MAI a identificat Punctul național de contact în cadrul Inspectoratului național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției, care va asigura schimbul transfrontalier de informații și asistența reciprocă în ceea ce privește identificarea conducătorilor auto care au admis încălcările de circulație detectate și aplicarea sancțiunilor față de aceștia și punerea în aplicare a Directivei menționate.

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de lege propune:

- extinderea sferei contravențiilor pentru care se aplică mecanismul de constatare și notificare transfrontalieră;
- reglementarea expresă a procedurii de identificare a conducătorului vehiculului, proprietarului sau posesorului vehiculului înmatriculat într-un alt stat;
- instituirea avizului de încălcare a normelor de circulație ca instrument procedural de notificare a persoanei vizate;
- stabilirea termenelor clare de notificare și a cerințelor minime de conținut ale avizului de încălcare;
- reglementarea limbii de emitere a actelor procedurale și a documentelor transmise persoanelor nerezidente;

- garantarea dreptului la apărare, inclusiv prin posibilitatea participării la distanță la examinarea cauzei contravenționale; - reglementarea obligației proprietarului sau posesorului vehiculului de a comunica identitatea conducătorului auto; - stabilirea cadrului juridic al asistenței reciproce internaționale, inclusiv prin intermediul sistemului EUCARIS; - recunoașterea și executarea pe teritoriul Republicii Moldova a sancțiunilor contravenționale aplicate cetățenilor Republicii Moldova de către autoritățile altor state; - instituirea motivelor exprese de refuz al recunoașterii și executării sancțiunilor contravenționale; - clarificarea regimului de colectare și virare a amenzilor contravenționale. Rezultatul scontat constă în creșterea gradului de executare a sancțiunilor, reducerea impunității în trafic și sporirea siguranței rutiere.
3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare
În procesul de elaborare a cadrului normativ, au fost analizate următoarele opțiuni: - menținerea cadrului normativ existent, cu aplicarea exclusivă a Regulamentului aprobat prin HG nr. 538/2025; - completarea cadrului normativ prin acte administrative interne. Aceste opțiuni au fost respinse, întrucât nu asigură aplicabilitatea juridică necesară și nu permit transpunerea completă a Directivei (UE) 2015/413 la nivel de acte normative instituționale.
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public Proiectul clarifică competențele autorităților publice și eficientizează activitatea acestora, fără a necesita modificări structurale instituționale majore. Adoptarea proiectului va conduce la: - consolidarea principiului legalității și al inevitabilității răspunderii contravenționale; - asigurarea unui tratament nediscriminatoriu între rezidenți și nerezidenți; - creșterea eficienței activității autorităților competente în constatarea și sancționarea contravențiilor rutiere; - întărirea cooperării internaționale în domeniul siguranței rutiere; - sporirea nivelului de siguranță a traficului rutier.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative Implementarea proiectului nu implică cheltuieli suplimentare din bugetul de stat, fiind realizată din contul și în limitele alocațiilor aprobate prin legea bugetară anuală, precum și din alte surse, conform legislației. Mecanismele propuse se bazează pe utilizarea infrastructurii instituționale și informatice existente, inclusiv a sistemelor electronice naționale și internaționale. Aplicarea efectivă a sancțiunilor contravenționale este de natură să contribuie la creșterea gradului de colectare a amenzilor și la consolidarea disciplinei rutiere. Pe termen mediu, se estimează creșterea gradului de încasare a amenzilor contravenționale.
4.3. Impactul asupra sectorului privat Proiectul nu generează sarcini administrative suplimentare pentru sectorul privat, cu excepția obligațiilor procedurale deja prevăzute de legislația contravențională.
4.4. Impactul social Adoptarea proiectului contribuie la creșterea siguranței rutiere și la tratamentul egal al conducătorilor auto, indiferent de statul de înmatriculare al vehiculului. 4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal Prelucrarea datelor se realizează exclusiv în scopul aplicării sancțiunilor contravenționale, cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal și a standardelor UE.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen Nu este aplicabil.
4.5. Impactul asupra mediului Nu este aplicabil.
4.6. Alte impacturi și informații relevante Proiectul susține digitalizarea procedurilor administrative și interoperabilitatea sistemelor informaționale.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
Proiectul este compatibil cu Directiva (UE) 2015/413 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2015 de facilitare a schimbului transfrontalier de informații și a asistenței reciproce privind încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră (text cu relevanță pentru SEE), CELEX: 32015L0413, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 68/9 din 13 martie 2015, cu modificările ulterioare, prin Directiva (UE) 2024/3237 a Parlamentului European și a Consiliului din 19 decembrie 2024 de modificare a Directivei (UE) 2015/413 de facilitare a schimbului transfrontalier de informații privind încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră (text cu relevanță pentru SEE), CELEX: 32024L3237, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 2024/3237 din 30 decembrie 2024 5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională. Transpunerea este una parțială-complementară, completând cadrul normativ existent instituit prin Hotărârea Guvernului nr. 538/2025 pentru aprobarea Regulamentului privind schimbul transfrontalier de informații și asistență reciprocă referitoare la încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră. Prevederile proiectului respectă principiile consacrate în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, în special dreptul la apărare, la un proces echitabil și la protecția datelor cu caracter personal. Totodată, la proiect a fost elaborat tabelul de concordanță. 5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE Proiectul asigură cadrul juridic primar necesar aplicării mecanismelor internaționale de cooperare transfrontalieră, inclusiv în domeniul încălcărilor normelor de circulație care afectează siguranța rutieră.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În vederea respectării prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, Ministerul Afacerilor Interne a asigurat publicarea pe site-ul web oficial: www.particip.gov.md a anunțului privind inițierea procesului de elaborare a proiectului de Lege pentru modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (<i>Constatarea contravențiilor în domeniul circulației rutiere săvârșite cu vehicule înmatriculate în alte state</i>). Anunțul poate fi vizualizat la următorul link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15782 Autoritățile implicate în procesul de avizare sunt: - Cancelaria de Stat (Centrul de Armonizare a Legislației); - Ministerul Justiției; - Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; - Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării; - Ministerul Afacerilor Externe; - Ministerul Finanțelor; - Ministerul Justiției; - IP Agenția Servicii publice; - Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal; - IP Agenția de Guvernare Electronică;

IP Serviciu Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul urmează a fi supus expertizelor anticorupție și expertizei juridice, conform art. 35 și 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Urmare aprobării proiectului, urmează a fi operate modificări și aducerea în concordanță a actelor normative interne ale Ministerului Afacerilor Interne cu prevederile proiectului propus.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Aprobarea prezentului proiect va genera integrarea actului normativ referitor la schimbul transfrontalier de informații și asistență reciprocă referitoare la încălcările de circulație care afectează siguranța rutieră în cadrul normativ existent și va implica actualizarea reglementărilor interne, monitorizarea implementării și comunicarea eficientă a modificărilor. Acest proces va contribui la asigurarea unei aplicări eficiente și conforme a noilor reglementări, îmbunătățind astfel calitatea și eficiența acestui schimb de informații. Adoptarea proiectului de lege este necesară și oportună, întrucât creează un cadru normativ coerent și eficient pentru constatarea, sancționarea și executarea contravențiilor în domeniul circulației rutiere săvârșite cu vehicule înmatriculate în alte state, contribuind astfel la sporirea siguranței rutiere și la consolidarea cooperării internaționale a Republicii Moldova în acest domeniu.

Secretar de stat

Victor GROSU